

(I) ELHEKETA: ASTE HUNTAKO SOLAS. GAIA.

1. Zer ziren Gorria eta Katzo? Nolako errapeak zituzte?
2. Zertako izan zen birrinbili-barranbale hori?
3. Zergizonez jaun-Bikarioa? Malguera? Zerteko?

(II) UDABERRIA 4. Piarres

Horra zer zion Piarresek, bere behiak larrerat Andredena Maria goizean ereman zituclarik; eta Katzok ez zion batere ihardetsi:

"Muuu! Muuu!
Kontu Erramu!..."

Erramu iragan zen, eta Gorriak, Katzok eta bertszeek, xahako xuri eder eta handi batzuen iduriko errapeak ekartzen zituzten, arrats guziez, Oihanaldeko larre gizenetarik.

...

Egun batez, zortzi orenak irian, sekulako birrinbili barranbala eraiki zen bet-beten. Santiago, herriko muthila, bere atabalarekin, harat-hunat bazabilan karrika buru batetik, bertsera: *plan ran plan, plan ran plan!*... Piarrex, bixi bixia, samin samina, eliza-dorrean ari zen bere ezkilari joka: *dan dan dan, dan dan dan...* Eta alderdi guzietarik heldu ziren orai gizonak, zoin bere sardiarekin edo palarekin.

"Non da su?

-Hantxet, Erraka-Luzen!"

Jotzen ezkila, dardaratzen atabala entzunik, egun hartan aski bederen bazutela eginik, bordalderik ez zutela berdin Erreka-Luzen, plazatarak gozo gozoa gelditu ziren karrikan, athe aintzinean kalaka²⁴ gorrian bulta bat goxaturik. Guarda zonbeit bazoazin bizkitartean eta jandarma zonbeit ere bai, Olhaso-kaskoari buruz.

Ieiekilan batean kasik, beren makilak eskuan, bazoazin ere jaun erretora eta jaun bikarioa. Berriki orduan ethodoria ere zelakotz, erretor gaizoari, hirri-egiteko bezala, ez ziona jaun bikario maltzurrak sinhetesarazi edo bederen sinhestearat utzi, baizik eta Erreka-Luzea bordari on batzuen bizitegia zitekela? Ez zion hola erran, nahi baduzue, bainan, ondo ondoraino enganatzerat utzi zuen, eta lorietan!

(III) ADITZ IKASKUNTEA

31. Zer zion	32. Bazabilan
33. Bazozain	34. Bizitegia zitekela.
<u>31. UKAN</u> - <u>Conj. àable cplt. Indicatif. Imparfait</u>	
<u>Hari = à lui</u>	

Cpt Indir. S. + Obj. sing. Cpt. Indir. S. + Obj. pluriel

Nik nion	= Je le lui avais	N. nizkion	= Je les lui avais
Zuk zinior	= Vs le lui aviez	Z. zinikion	= vs les lui aviez
Harek zion	= Il le lui avoit	H. zikzion	= il les lui avoit
Guk qinior	= No le lui avions	G. qinikion	= no les lui avions
Zuek zinosten	= Vs le lui aviez	Z. zinikosten	= vs les lui aviez
Heiek zioten	= Ils le lui avoient	H. zikosten	= ils les lui avoient

32. IBILI - IndicatifPrésent

Ni nabilo	= je marche	nindabilan	= je marchais
Hi habilo	= tu marches	hindabilan	= tu marchais
Zu zabiltzia	= vs marchez	zinabilitzan	= vs marchiez
Hura dabilo		zabilan	= il marchait
Gu gabiltza		ginalbitzan	
Zuek zabiltzate		zinabilitzaten	
Hek doabitza etc.		zabiltzan	etc

33. JOAN - IndicatifPrésent

Ni noa	= Je vais	N. nindoan	= J'allais
Hi hoa	= tu vas	H. hindoa	=
Zu zoatzi	= vs allez	Z. zinoatzin	=
Hura doa	= il va	H. zoan	=
Gu goatzi	= ns allons	G. ginoatzin	=
Zuek zoazte	= vs allez	Z. zinoazten	=
Hek doatzte	= il vont	H. zoatzin	= il allaient